



UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

**PERSEPSI KECUKUPAN PERBELANJAAN DALAM KALANGAN
WARGA TUA DI SEMENANJUNG MALAYSIA**

FARIZAN KAMALUDDIN

FEM 2007 2



**PERSEPSI KECUKUPAN PERBELANJAAN DALAM KALANGAN
WARGA TUA DI SEMENANJUNG MALAYSIA**

Oleh

FARIZAN KAMALUDDIN

**Tesis Ini Dikemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah, Universiti
Putra Malaysia Sebagai Memenuhi Keperluan Untuk Ijazah Master Sains**

Januari 2007



Dedikasi untuk ingatan kepada Allahyarham ayahanda tercinta Haji Kamaluddin Bin Imam Talib yang telah kembali menghadap Illahi pada 27 Disember 2005, ibunda Jamaliah Binti Sulaiman dan Allahyarham kekanda tersayang Khairuddin Bin Kamaluddin yang telah kembali menghadap Illahi pada 27 Ogos 2006 serta semua yang berada dekat di hati kerana menyuntik kasih sayang dan semangat bahawa:-

“Manusia akan berasa kaya kalau hatinya juga kaya dan yang menyenangkan hati ialah keyakinan mencukupkan yang sedikit. Hitunglah apa yang dimiliki, jangan menghitung apa yang kita tidak punyai.”



Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

**PERSEPSI KECUKUPAN PERBELANJAAN DALAM KALANGAN WARGA
TUA DI SEMENANJUNG MALAYSIA**

Oleh

FARIZAN KAMALUDDIN

Januari 2007

Pengerusi : Profesor Madya Tengku Aizan Hamid, PhD

Fakulti : Ekologi Manusia

Jangka hayat hidup penduduk Malaysia semakin lanjut dan ini menimbulkan persoalan mengenai kecukupan kewangan untuk menyara hidup di peringkat akhir hayat. Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti persepsi kecukupan perbelanjaan untuk makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan serta menentukan angkubah-angkubah yang mempengaruhi persepsi warga tua terhadap kecukupan perbelanjaan tersebut. Angkubah bebas yang dikaji terdiri daripada angkubah sosio-demografi dan sosio-ekonomi. Kajian ini menggunakan data sekunder yang diperoleh daripada kajian yang dibiayai oleh Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar mengenai masalah dan keperluan warga tua di Malaysia yang dijalankan pada tahun 1999. Kajian tersebut melibatkan 1,776 orang responden yang berumur 60 tahun ke atas yang dipilih daripada empat buah negeri iaitu Johor, Kedah, Perak dan Kelantan melalui teknik persampelan kuota.



Kajian mendapati majoriti warga tua mempunyai pendapatan yang rendah apabila bersara dan tergolong dalam kategori miskin dan miskin tegar. Sebanyak 53% warga tua mempunyai satu sumber pendapatan dan 35% warga tua mempunyai dua sumber pendapatan. Sumber pendapatan utama warga tua ialah pendapatan sosial iaitu bantuan wang daripada anak-anak dan pendapatan pekerjaan (termasuk pencen). Pola perbelanjaan warga tua bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan berbeza mengikut kawasan, jantina dan umur. Peratus perbelanjaan paling tinggi adalah untuk makanan, diikuti bil utiliti, perubatan dan pengangkutan. Warga tua berbangsa Cina, tinggal di bandar, berumur antara 60-69 tahun dan lelaki berbelanja lebih tinggi dari segi amaun. Warga tua yang mempunyai amaun perbelanjaan yang tinggi melaporkan perbelanjaan mereka mencukupi bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan. Kajian mendapati simpanan adalah penentu utama persepsi kecukupan perbelanjaan warga tua bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan. Warga tua yang mempunyai simpanan adalah 6.1 kali lebih berkemungkinan mempunyai persepsi menyatakan cukup perbelanjaan bagi makanan, 4.5 kali bagi perubatan, 7.2 kali bagi bil utiliti dan 6.3 kali bagi pengangkutan berbanding responden yang tiada simpanan. Bagi memastikan warga tua mempunyai simpanan yang cukup, pendidikan kewangan berkualiti dan kepentingan simpanan perlu dipupuk dari awal di kalangan generasi muda sebagai persediaan untuk hari tua. Warga tua lelaki, tinggal di bandar, berbangsa Cina dan berumur antara 60-69 tahun lebih tinggi mempunyai simpanan.

Abstract of thesis submitted to the Senate of Universiti Putra Malaysia in fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**PERCEPTION OF ADEQUACY OF EXPENDITURE AMONGST THE
ELDERLY IN PENINSULAR MALAYSIA**

By

FARIZAN KAMALUDDIN

January 2007

Chairman : Associate Professor Tengku Aizan Hamid, PhD

Faculty : Human Ecology

The life expectancy of Malaysians continues to rise and this has given rise to the question of financial adequacy to sustain life in old age. This study aims to identify the perception of the elderly on the adequacy of expenditure with regards to food, medical care, utility bills and transportation as well as to determine the variables that influences the perception of the elderly on adequacy of their expenditure. The socio-demographic and socio-economic variables were used as independent variables in the study. This study used secondary data from a research on problems and needs of the elderly in Malaysia, funded by the Ministry of Science, Technology and the Environment in 1999. The data set of the study comprised of 1,776 respondents aged 60 and above who were selected from four states namely Johor, Kedah, Perak and Kelantan using quota sampling technique.



The findings of the study revealed that majority of the elderly had a lower income when they retired and was categorized as poor and hard core poor. About 53% of the elderly had one source of income and 35% of the elderly had two sources of income. The main sources of income of the elderly were from social income (income from children) and earned income (including pension). The expenditure patterns for food, medical care, utility bills and transportation varies according to stratum, gender and age. Food constituted the highest percentage of expenditure, followed by utility bills, medical care and transportation. The Chinese, urban dwellers, males and those aged between 60-69 years spent more on food, medical care, utility bills and transportation. The elderly who had the highest expenditure in terms of amount reported that they had adequate expenditure for food, medical care, utility bills and transportation. The study found that savings was the most significant variable in determining the perception of adequacy of the elderly on expenditure for food, medical care, utility bills and transportation. The elderly who had savings were 6.1 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for food, 4.5 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for medical care, 7.2 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for utility bills and 6.3 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for transportation compared to elderly who had no savings. To ensure that the elderly have adequate savings for old age, quality financial education and the importance of savings in old age should be inculcated early in the younger generations as preparation for old age. The elderly who had savings tends to be males, urban dwellers, Chinese and those aged 60-69 years old.



PENGHARGAAN

Dengan nama Allah S.W.T Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang. Selawat dan salam buat junjungan mulia Rasulullah S.A.W.

Bersyukur saya ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah kurniaNya serta keizinanNya, dapatlah juga akhirnya saya menyiapkan tesis ini. Sehubungan itu, saya ingin merakamkan penghargaan yang tidak terhingga kepada Prof. Madya Dr. Tengku Aizan Hamid selaku penyelia tesis ini atas segala bimbingan, panduan dan tunjuk ajar yang telah diberikan tanpa mengenal erti jemu. Ucapan terima kasih yang tidak terhingga juga ditujukan kepada Prof. Madya Dr. Jariah Masud dan Prof. Madya Dr. Laily Paim selaku Ahli Jawatankuasa Penyeliaan Tesis yang telah banyak membantu saya. Tanpa bantuan, dorongan, sumbangan idea dan tunjuk ajar yang diberikan tentu sukar untuk saya menjayakan tesis ini.

Ribuan terima kasih juga ditujukan kepada Puan Rusma Ibrahim, Encik Abdul Wahab Nasir dan Encik R. Vijaya Kumar di atas segala kepercayaan, sokongan dan peluang yang telah diberikan kepada saya untuk meneruskan pengajian dan mendalami ilmu di dalam bidang ini. Saya juga ingin merakamkan rasa terima kasih kepada Norisma Aiza, Chai, Ben, Sabri, Juliana, Norasran, Norlida dan Siti Sarah yang turut banyak membantu saya menyiapkan tesis ini. Terima kasih yang tidak terhingga juga ditujukan kepada Prof. Madya Dr. Haslan Abu Hassan di atas segala sokongan dan bantuan yang



diberikan di saat penting bagi menyiapkan tesis ini. Kepada semua ahli keluarga.....terima kasih kerana memahami dan sentiasa berada di sisi selama ini.

Setinggi-tinggi penghargaan saya tujukan khas buat ayahanda dan bonda tersayang di atas segala pengorbanan, kesabaran dan kepayahan yang diharungi demi memastikan anakanda mendapat kejayaan dan kebahagiaan dalam hidup. Buat Allahyarham ayahanda yang dikasihi, hanya iringan doa anakanda panjatkan kepada Illahi semoga roh ayahanda akan sentiasa dicucuri rahmat dan ditempatkan bersama-sama dengan orang-orang yang beriman dan beramal soleh. Kasih sayang ayahanda kepada diri ini akan sentiasa dikenang hingga ke akhir hayat. Tiada daya dan upaya anakanda membalas budi baik kalian berdua sepanjang hayat ini selain memberi sedikit kegembiraan dan menunaikan hajat ayahanda dan bonda untuk melihat kejayaan dan kebahagiaan anakanda.

Akhir kata, sekali lagi diucapkan terima kasih yang tak terhingga kepada semua yang terlibat baik secara langsung atau tidak langsung dalam menyiapkan tesis ini. Segala bantuan dan jasa baik yang telah diberikan dengan penuh keikhlasan amatlah saya hargai dan hanya Allah sahajalah yang dapat membalasnya. Semoga ianya akan diberkati oleh Allah S.W.T.

“Sesuai pekerjaan yang dicapai dengan bersusah payah itu lebih lazat hasilnya daripada sesuatu hasil yang diperoleh dengan mudah. Sesungguhnya di sebalik sesuatu kesulitan itu ada kemudahan”.

PENGESAHAN

Saya mengesahkan bahawa Lembaga Pemeriksa bagi Farizan binti Kamaluddin telah mengadakan pemeriksaan akhir pada 11 Januari 2007 untuk menilai tesis Master Sains beliau yang bertajuk 'Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Dalam Kalangan Warga Tua Di Semenanjung Malaysia' mengikut Akta Universiti Pertanian Malaysia (Ijazah Lanjutan) 1980 dan Peraturan-peraturan Universiti Pertanian Malaysia (Ijazah Lanjutan) 1981, dan memperakukan bahawa calon ini dianugerahkan ijazah tersebut. Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:-

Sharifah Norazizan Syed Abdul Rashid, PhD

Pensyarah
Institut Gerontologi
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Nurizan Yahya, PhD

Profesor Madya
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Sharifah Azizah Haron, PhD

Pensyarah
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Tey Nai Peng

Profesor Madya
Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran
Universiti Malaya
(Pemeriksa Luar)

ZAKARIAH ABDUL RASHID, PhD

Profesor / Timbalan Dekan
Pusat Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh :



Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut:

Tengku Aizan Hamid, PhD

Profesor Madya
Institut Gerontologi
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Jariah Masud, PhD

Profesor Madya
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

Laily Paim, PhD

Profesor Madya
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

AINI IDERIS, PhD

Profesor / Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh : 14 JUN 2007



PERAKUAN

Saya mengaku bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang telah diberi penghargaan di dalam tesis. Saya juga mengaku bahawa tesis ini tidak dimajukan untuk ijazah-ijazah lain di Universiti Putra Malaysia atau di institusi-institusi lain.

FARIZAN KAMALUDDIN

Tarikh: 10 APRIL 2007



KANDUNGAN

Muka Surat

ABSTRAK	iii
ABSTRACT	v
PENGHARGAAN	vii
PENGESAHAN	ix
PERAKUAN	xi
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xviii

BAB

1	PENDAHULUAN	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Pernyataan Masalah	3
1.3	Objektif Kajian	7
	1.3.1 Objektif Am	7
	1.3.2 Objektif Khusus	7
1.4	Hipotesis	8
1.5	Kepentingan Kajian	9
1.6	Definisi Konseptual dan Operasi Istilah	9
	1.6.1 Pendapatan	10
	1.6.2 Perbelanjaan	10
	1.6.3 Kecukupan Perbelanjaan	11
1.7	Batasan Kajian	12
1.8	Rumusan	13
2	TINJAUAN KAJIAN LEPAS	
2.1	Sosio-Demografi Warga Tua	14
2.2	Status Ekonomi Warga Tua	15
2.3	Pola Perbelanjaan Warga Tua Malaysia	18
2.4	Angkubah Yang Mempengaruhi Pola Perbelanjaan Warga Tua	23
	2.4.1 Angkubah Sosio-Demografi	23
	2.4.2 Angkubah Sosio-Ekonomi	27



2.5	Kecukupan Perbelanjaan	31
2.6	Kesejahteraan Ekonomi Dan Kesejahteraan Kewangan	33
2.7	Teori-Teori Berkaitan	35
2.7.1	Model Pendekatan Sistem (Deacon Dan Firebaugh, 1988)	35
2.7.2	Hipotesis Pusingan Hidup (Modigliani, 1966) Dan Hipotesis Pendapatan Tetap (Friedman, 1957)	38
2.7.3	Model Leyden (Van Praag, 1971) atau Model Kecukupan Pendapatan	39
2.7.4	Teori Yang Mentafsirkan Hubungan Antara Kesejahteraan Dan Penggunaan	42
2.8	Kerangka Kajian	44
2.9	Rumusan	47
3	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Sumber Data	48
3.2	Pengukuran Angkubah Kajian	50
3.3	Analisis Data Dan Pengujian Hipotesis	53
4	HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	
4.1	Latar Belakang Responden	60
4.2	Sosio-Ekonomi	64
4.2.1	Status Pekerjaan	64
4.2.2	Sumber Pendapatan	66
4.2.3	Tempat Kediaman / Pemilikan Rumah	79
4.2.4	Pemilikan Harta Dan Simpanan	81
4.2.5	Persepsi Kesihatan Diri Dan Masalah Kesihatan	84
4.3	Pola Perbelanjaan	85
4.4	Persepsi Kecukupan Perbelanjaan	93
4.5	Pengujian Hipotesis	104
4.6	Rumusan	123
5	RUMUSAN DAN CADANGAN	
5.1	Rumusan Kajian	132
5.2	Implikasi Kajian	137
5.3	Cadangan Kajian	140
5.4	Kesimpulan	142

BIBLIOGRAFI	143
LAMPIRAN	157
BIODATA PENULIS	163



SENARAI JADUAL

Jadual		Muka Surat
2.1	Peratus Perbelanjaan Setiap Isirumah Mengikut Umur Ketua Isirumah, Malaysia 1998/1999	19
2.2	Purata Perbelanjaan Bulanan (RM) Setiap Isirumah Mengikut Umur Ketua Isirumah, Malaysia, 1998/1999	20
3.1	Angkubah Bersandar dan Angkubah Bebas Kajian	53
3.2	Angkubah Bagi Ujian Hipotesis Menggunakan Model Regresi Logistik	55
4.1	Latar Belakang Responden mengikut Umur, Jantina, Strata, Bangsa, Taraf Perkahwinan Dan Tahap Pendidikan Tertinggi	61
4.2	Sumber Pendapatan Dan Jumlah Pendapatan Tahunan (RM) Mengikut Persentil	67
4.3	Bilangan Dan Peratus Sumber Pendapatan Responden	69
4.4	Bilangan Sumber Mengikut Jenis Pendapatan Responden	71
4.5	Agihan Jenis Dan Persentil Pendapatan Tahunan (RM) Responden Berdasarkan Purata Dan Median Mengikut Jantina Dan Strata	74

4.6	Agihan Jenis Dan Persentil Pendapatan Tahunan (RM) Responden Berdasarkan Purata Dan Median Mengikut Umur	75
4.7	Taburan Peratus Pemilikan Rumah Mengikut Strata, Jantina Dan Umur	80
4.8	Agihan Peratus Responden Yang Memiliki Harta Mengikut Strata, Jantina Dan Umur	82
4.9	Persepsi Masalah Kesihatan Responden Mengikut Strata, Jantina Dan Umur	84
4.10	Perbelanjaan Bulanan (RM) Responden Berdasarkan Purata Dan Median Mengikut Jantina, Strata Dan Umur	86
4.11	Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Makanan, Perubatan, Bil Utiliti Dan Pengangkutan Mengikut Strata, Jantina Dan Umur	94
4.12	Ujian Khi Kuasa Dua Pearson Di Antara Susunan Tempat Tinggal Dengan Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Makanan, Perubatan, Bil Utiliti Dan Pengangkutan	102
4.13	Ujian Khi Kuasa Dua Pearson Dengan Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Makanan, Perubatan, Bil Utiliti Dan Pengangkutan	105
4.14	Hasil Ujian Regreasi Logistik Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Makanan	109

4.15	Kebarangkalian Angkubah Bebas Yang Signifikan Mempengaruhi Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Makanan	111
4.16	Hasil Ujian Regresi Logistik Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Perubatan	113
4.17	Kebarangkalian Angkubah Bebas Yang Signifikan Mempengaruhi Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Perubatan	115
4.18	Hasil Ujian Regresi Logistik Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Bil Utiliti	117
4.19	Kebarangkalian Angkubah Bebas Yang Signifikan Mempengaruhi Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Bil Utiliti	119
4.20	Hasil Ujian Regresi Logistik Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Pengangkutan	121
4.21	Kebarangkalian Angkubah Bebas Yang Signifikan Mempengaruhi Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Pengangkutan	122
4.22	Rumusan Angkubah-Angkubah Yang Mempengaruhi Persepsi Responden terhadap Kecukupan Perbelanjaan Makanan, Perubatan, Bil Utiliti Dan Pengangkutan	124



SENARAI RAJAH

Rajah		Muka Surat
2.1	Purata Perbelanjaan Bulanan (RM) Isirumah Mengikut Umur Ketua Isirumah, Malaysia, 1998/1999	21
2.2	Model Pendekatan Sistem	37
2.3	Hipotesis Pusingan Hidup	38
2.4	Kerangka Kajian Persepsi Kecukupan Perbelanjaan Warga Tua	46
4.1	Pengalaman Pekerjaan Responden Mengikut Jantina	65



Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

**PERSEPSI KECUKUPAN PERBELANJAAN DALAM KALANGAN WARGA
TUA DI SEMENANJUNG MALAYSIA**

Oleh

FARIZAN KAMALUDDIN

Januari 2007

Pengerusi : Profesor Madya Tengku Aizan Hamid, PhD

Fakulti : Ekologi Manusia

Jangka hayat hidup penduduk Malaysia semakin lanjut dan ini menimbulkan persoalan mengenai kecukupan kewangan untuk menyara hidup di peringkat akhir hayat. Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti persepsi kecukupan perbelanjaan untuk makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan serta menentukan angkubah-angkubah yang mempengaruhi persepsi warga tua terhadap kecukupan perbelanjaan tersebut. Angkubah bebas yang dikaji terdiri daripada angkubah sosio-demografi dan sosio-ekonomi. Kajian ini menggunakan data sekunder yang diperoleh daripada kajian yang dibiayai oleh Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar mengenai masalah dan keperluan warga tua di Malaysia yang dijalankan pada tahun 1999. Kajian tersebut melibatkan 1,776 orang responden yang berumur 60 tahun ke atas yang dipilih daripada empat buah negeri iaitu Johor, Kedah, Perak dan Kelantan melalui teknik persampelan kuota.



Kajian mendapati majoriti warga tua mempunyai pendapatan yang rendah apabila bersara dan tergolong dalam kategori miskin dan miskin tegar. Sebanyak 53% warga tua mempunyai satu sumber pendapatan dan 35% warga tua mempunyai dua sumber pendapatan. Sumber pendapatan utama warga tua ialah pendapatan sosial iaitu bantuan wang daripada anak-anak dan pendapatan pekerjaan (termasuk pencen). Pola perbelanjaan warga tua bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan berbeza mengikut kawasan, jantina dan umur. Peratus perbelanjaan paling tinggi adalah untuk makanan, diikuti bil utiliti, perubatan dan pengangkutan. Warga tua berbangsa Cina, tinggal di bandar, berumur antara 60-69 tahun dan lelaki berbelanja lebih tinggi dari segi amaun. Warga tua yang mempunyai amaun perbelanjaan yang tinggi melaporkan perbelanjaan mereka mencukupi bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan. Kajian mendapati simpanan adalah penentu utama persepsi kecukupan perbelanjaan warga tua bagi makanan, perubatan, bil utiliti dan pengangkutan. Warga tua yang mempunyai simpanan adalah 6.1 kali lebih berkemungkinan mempunyai persepsi menyatakan cukup perbelanjaan bagi makanan, 4.5 kali bagi perubatan, 7.2 kali bagi bil utiliti dan 6.3 kali bagi pengangkutan berbanding responden yang tiada simpanan. Bagi memastikan warga tua mempunyai simpanan yang cukup, pendidikan kewangan berkualiti dan kepentingan simpanan perlu dipupuk dari awal di kalangan generasi muda sebagai persediaan untuk hari tua. Warga tua lelaki, tinggal di bandar, berbangsa Cina dan berumur antara 60-69 tahun lebih tinggi mempunyai simpanan.

Abstract of thesis submitted to the Senate of Universiti Putra Malaysia in fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**PERCEPTION OF ADEQUACY OF EXPENDITURE AMONGST THE
ELDERLY IN PENINSULAR MALAYSIA**

By

FARIZAN KAMALUDDIN

January 2007

Chairman : Associate Professor Tengku Aizan Hamid, PhD

Faculty : Human Ecology

The life expectancy of Malaysians continues to rise and this has given rise to the question of financial adequacy to sustain life in old age. This study aims to identify the perception of the elderly on the adequacy of expenditure with regards to food, medical care, utility bills and transportation as well as to determine the variables that influences the perception of the elderly on adequacy of their expenditure. The socio-demographic and socio-economic variables were used as independent variables in the study. This study used secondary data from a research on problems and needs of the elderly in Malaysia, funded by the Ministry of Science, Technology and the Environment in 1999. The data set of the study comprised of 1,776 respondents aged 60 and above who were selected from four states namely Johor, Kedah, Perak and Kelantan using quota sampling technique.



The findings of the study revealed that majority of the elderly had a lower income when they retired and was categorized as poor and hard core poor. About 53% of the elderly had one source of income and 35% of the elderly had two sources of income. The main sources of income of the elderly were from social income (income from children) and earned income (including pension). The expenditure patterns for food, medical care, utility bills and transportation varies according to stratum, gender and age. Food constituted the highest percentage of expenditure, followed by utility bills, medical care and transportation. The Chinese, urban dwellers, males and those aged between 60-69 years spent more on food, medical care, utility bills and transportation. The elderly who had the highest expenditure in terms of amount reported that they had adequate expenditure for food, medical care, utility bills and transportation. The study found that savings was the most significant variable in determining the perception of adequacy of the elderly on expenditure for food, medical care, utility bills and transportation. The elderly who had savings were 6.1 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for food, 4.5 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for medical care, 7.2 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for utility bills and 6.3 times more likely to perceive that they have adequate expenditure for transportation compared to elderly who had no savings. To ensure that the elderly have adequate savings for old age, quality financial education and the importance of savings in old age should be inculcated early in the younger generations as preparation for old age. The elderly who had savings tends to be males, urban dwellers, Chinese and those aged 60-69 years old.



BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Malaysia seperti negara sedang membangun yang lain sedang mengalami perubahan demografi di mana bilangan warga tua semakin bertambah setiap tahun. Ini kerana jangka hayat penduduk semakin panjang sementara kadar kematian dan kadar kelahiran bagi semua kumpulan etnik pula menurun (Leete, 1996). Kadar kematian kasar telah menurun dengan pesatnya daripada 19.4 per seribu penduduk pada tahun 1947 (Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara, 1999) kepada 4.6 per seribu penduduk pada tahun 2004 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2004). Kadar kelahiran kasar juga menurun daripada 30.9 per seribu penduduk pada tahun 1980 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 1993) kepada 21.3 per seribu penduduk pada tahun 2004 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2004). Transisi demografi ini mengakibatkan bilangan penduduk tua (umur 60 tahun ke atas) meningkat dalam kependudukan Malaysia manakala bilangan penduduk muda (umur 0-14 tahun) pula semakin mengecil (Usman, 2001; Shresta, 2000). Pada tahun 1970, penduduk tua merupakan 5.2% (546.1 ribu orang) daripada jumlah penduduk. Peratusan ini telah meningkat kepada 6.5% (1.5 juta orang) pada tahun 2000



dan diunjurkan meningkat kepada 9.5% (3.2 juta orang) pada tahun 2020 (Nazileh, 2001).

Pada masa yang sama, pelaksanaan program pembangunan sosio-ekonomi yang pesat merangkumi kemudahan infrastruktur dan perkhidmatan kesihatan yang berkualiti di seluruh negara telah memperbaiki tahap dan kualiti hidup populasi (Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara, 1999). Ini menyebabkan purata jangka hayat pada masa lahir meningkat daripada 61.6 tahun bagi lelaki dan 65.6 tahun bagi perempuan pada tahun 1970 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2003) kepada 70.6 tahun bagi lelaki dan 76.4 tahun bagi perempuan pada tahun 2005 (Unit Perancang Ekonomi, 2006). Jangka hayat ini dijangka terus meningkat kepada 75.4 tahun bagi lelaki dan 80.4 tahun bagi perempuan pada tahun 2020. Dengan mengambilkira umur wajib bersara pada masa sekarang, ini bermakna warga tua perlu menampung kos sara hidup untuk tempoh persaraan selama lebih kurang 20 tahun bagi lelaki dan 25 tahun bagi perempuan (Bank Negara Malaysia, 2003).

Perhimpunan Dunia Berkenaan Penuaan (*United Nations World Assembly on Ageing*) di Vienna, 1982 telah menggunakan 'umur 60 tahun dan ke atas' sebagai definisi warga tua. Oleh itu, penggubal dasar Malaysia menggunakan had umur ini secara rasmi dalam perancangan untuk warga tua di Malaysia (Pala, 1998) dan Dasar Warga Tua Negara (Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, 2000).